TOLVALY ERNŐ

csodálatos rendszer
miraculous system

2014. szeptember 19 – november 30.
19 September – 30 November 2014

LUDWIG MÚZEUM
Kortárs Művészeti Múzeum
Museum of Contemporary Art

CSODÁLATOS RENDSZER
TOLVALY ERNŐ
retrospektív kiállítása

2014. szeptember 19 – november 30.

A *Csodálatos rendszer* Tolvaly Ernő egyik közönség performanszának címe. 1975-ben zajlott le a Fiatal Művészek Klubjában (FMK), amely a korabeli kultúrpolitika keretein túllépő művészi törekvéseknek adott helyet.

A rendszer egyik része ki volt állítva: két nagy gyufásdobozt helyezett posztamensre Tolvaly, az egyik impregnálva és vízzel volt töltve. Mellette feküdt a másik, benne fotók az előbbi dobozról. Mindkettő kissé nyitva, hogy felkeltse a nézők kíváncsiságát, akik ki is nyithatták a gyufásdobozokat a mellettük elhelyezett utasítás szerint. A rendszer többi része tíz darab szintén impregnált, vízzel

TOLVALY Ernő: *Csodálatos rendszer* | *Miraculous system,* 1975, akció | action

TOLVALY Ernő: *Akvarell performansz* | *Water-colour performance,* 1981
© Artpool Művészetkutató Központ | The Artpool Art Research Center

töltött kisméretű gyufásdoboz volt, véletlenszerűen lerakva a lépcsőházban, büfében, a klubhelyiségben. A performansz akkor jött létre, amikor valaki rá akart gyújtani, és felvette a keze ügyében lévő dobozt, automatikusan megrázta, hogy van-e benne gyufa, de ekkor ráfröccsent a víz.

Ez a *Csodálatos rendszer* tartalmazza azokat a szellemi törekvéseket, melyek alapvető jellemzőként végigvonulnak az életművön. A műtárgy fogalmának és a művészi tevékenységnek az újragondolása Tolvaly munkáinak állandó jellemzője. A hetvenes években és a nyolcvanas évek elején sok olyan művet alkotott, amelyek vagy töredékesen, vagy csak dokumentációban maradtak fenn – ezek bemutatásával, valamint rekonstrukciókkal szeretnénk a nagyközönség elé tárni az életmű eddig ismeretlennek mondható szegmensét.

Tolvaly Ernő, a magyar képzőművészeti élet titokzatos alakja inkább festészeti tevékenysége nyomán ismert. Csendes személyisége ellenére az 1970-es évek óta, 2008-ban bekövetkezett haláláig nagy hatást gyakorolt pályatársaira művészként, szervezőként, tanárként egyaránt. 1972–1976 között járt a Magyar Képzőművészeti Főiskolára, mestere Sarkantyu Simon volt. Már a főiskolai évei alatt tagja volt a „Rózsa kör"-nek, és a későbbiekben is aktívan részt vett a magyar képzőművészet alternatív csoportjainak tevékenységében, mint például a Rabinec csoport és a Mini Galéria.

Festményei mellett akciókat, fotókat, objekteket, installációkat is készített, melyek közös szellemi bázisa a képalkotás, a látvány, a szín, a tükröződés és az érzékelés iránti folyamatos érdeklődés volt. Alkotásainak műfaji sokszínűsége híven tükrözi kíváncsi, kutató személyiségét és humorérzékét is. Kései műveiben korokon, stílusokon átjárva virtuóz technikával újrafestette a nagy elődök (például Cézanne, Monet) műveit, belehelyezkedve képalkotási tevékenységükbe.

A tárlat létrehozásában közeli barátok, kollégák is közreműködtek. Visszaemlékezéseik, benyomásaik révén egy közvetlenebb portré rajzolódik ki Tolvaly Ernőről és a korról, a művészeti közegről, amelyben a művek létrejöttek. A kutatás során feltárt archív dokumentumok egészítik ki a műalkotások által létrehozott értelmezési mezőt, egyúttal betekintést adnak a hetvenes és nyolcvanas évek hazai művészeti életébe.

A retrospektív kiállítás a főbb tartalmi ívek mentén bemutatja az életmű minden szakaszát. A Ludwig Múzeum vállalkozása új megvilágításba helyezi az életművet, hiszen ehhez hasonló nagyszabású, a művész pályáját több szempontból bemutató kiállítás nem valósult meg Tolvaly Ernő életében.

Belépő: 1300 Ft

TOLVALY Ernő: *I maestri del colore* (Szöveges panel | Text panel) olaj, vászon | oil, canvas, 200×80 cm

LUDWIG MÚZEUM
Kortárs Művészeti Múzeum
Museum of Contemporary Art

2014. szeptember 19 – november 30.
19 September – 30 November 2014

TOLVALY ERNŐ

MIRACULOUS SYSTEM
ERNŐ TOLVALY
retrospective exhibition

19 September – 30 November 2014

Miraculous system was originally the title of one of Tolvaly's public performances, performed in 1975 in the Young Artists' Club in Budapest. This spot used to serve as a shelter for artistic endeavours and projects that stepped over the restricted intellectual boundaries of cultural politics of the period.

One part of the *system* was actually exhibited: two large boxes of matches were put on a support, lying side by side, one of them impregnated and filled with water, the other containing photos of the former box. Both of them were slightly open to intrigue viewers who were even allowed to further open the boxes – an instruction sheet placed next to the boxes providing help for this. The other part of the *system* consisted of 10 little (real size) matchboxes, alike impregnated and filled with water, placed randomly all around the stairwell, the buffet and the club hall. The performance actually started whenever a viewer, wishing to light a cigarette, took up a matchbox, shook it automatically to check if there are any matches in it, but only water splashed onto him/her.

This *Miraculous system* included all intellectual pursuits that span through and characterize Tolvaly's entire life-work. Reconsidering the notion of art-work as well as of artistic activity is a constant feature of Tolvaly's art. In the 1970's and the beginning of 1980's he created numerous works that survived only in fragments or in the form of documentation. When exhibiting them and their reconstructions we would like to present to the wider public a segment of Tolvaly's oeuvre that has been, in fact, unknown until today.

Ernő Tolvaly, an enigmatic figure of Hungarian art life, is primarily known for his artistic activity involving painting. In spite of his quiet personality, he exerted an influence on his colleagues as an artist, an organizer and a teacher, from the 1970s until his death in 2008. He attended the Hungarian University of Fine Arts between 1972 and 1976, his master was Simon Sarkantyu. Already during his study years he was a member of the Rózsa-kör, later on also active participant of alternative Hungarian artist groups, e.g. the Mini Gallery and the Rabinec group.

Beside painting, Tolvaly's artistic activity encompassed action, photography, installation and object art, too. The common intellectual base of all these various art forms was his continuous interest in issues of image-making, vision, colour, reflection and perception. This wide variety of genres reflects not only Tolvaly's curious, inquiring mind, but also his sense of humour. In his late years, crossing over styles and periods, he repainted with virtuoso technique works by great predecessors (for example Cézanne, Monet), adapting their image-making methods and projecting himself into their image-making activity.

Tolvaly's close friends and colleagues were also involved in the preparatory works of the exhibition and made important contributions with personal recollections and impressions that helped to draw a more immediate portrait of the artist as well as of the period in which his artworks were created. The interpretation field provided by the artworks is further extended and completed by archival documents that have come into light during preliminary research. These documents also give an insight into Hungarian artist life in the 1970's and 80's.

The retrospective exhibition presents all stages of Tolvaly's life-work along the main thematic headlines. By this undertaking the Ludwig Museum's goal is to shed new light on Tolvaly's oeuvre, as such a monumental exhibition, presenting the artist's entire career from multiple aspects, had never been organised in the Tolvaly's life.

Entrance fee: 1300 HUF

LUDWIG MÚZEUM
Kortárs Művészeti Múzeum
Museum of Contemporary Art

Művészetek Palotája, 1095 Budapest, Komor Marcell. u. 1.
Tel: +36 1 555 3444 | info@ludwigmuseum.hu
www.ludwigmuseum.hu | facebook.com/ludwigmuseum
Nyitva: 10.00–20.00 | Hétfőn zárva
Open: 10.00 am–8.00 pm | Closed on Mondays

TOLVALY Ernő: *Heart Geometry,* 2002, olaj, vászon | oil, canvas, 100×100 cm
Magántulajdon | Private collection © FOTÓ | Photo: ROSTA József

TOLVALY Ernő: *Lomb és ablak I.* | *Foliage and window No. 1,* 1995–99, vegyes technika, vászon | mixed techniques, canvas, 190×380 cm
Magántulajdon | Private collection © FOTÓ | Photo: ROSTA József

A kiállítás megvalósítását támogatták:
The exhibition has been realised with the kind support of:

RELATED PROGRAMMES

GROUP AND INDIVIDUAL GUIDED TOURS

Pre-booking is needed.
To book and for information, please contact
guidedtour@ludwigmuseum.hu +36 1 555 3433

KÍSÉRŐ PROGRAMOK

A kísérő programok kiállítási belépővel ingyenesen látogathatók, a kivételeket a programban jelezzük.
További programokért kérjük, keresse fel honlapunkat!

ART&WINE LOVERS' CLUB

2014. september 30. → 19.00–21.30

***Csodálatos rendszer* – TOLVALY ERNŐ retrospektív**

A Gróf Buttler Pincészet borkóstolója
www.grofbuttler.hu
Belépő: 3800 Ft

MÚZEUMPEDAGÓGIAI PROGRAMOK

MÚZEUMPEDAGÓGIA ISKOLÁSOKNAK

Tematikus foglalkozás

Mi az ami még, és mi az ami már nem festészet

A foglalkozás alatt a diákok megismerkedhetnek Tolvaly Ernő műveivel, amelyekre a műfaji sokszínűség jellemző. Festményei mellett akciókat, fotókat, objekteket, installációkat is létrehozott a művész. Festményein a természetben és a városi környezetben fellelhető anyagok törmelékeit speciális anyagokkal vegyíti.
A foglalkozások alkalmával a művek értelmezése és játékos feldolgozása mellett a konceptuális művekhez kapcsolódóan mi magunk is különböző akciók részeseivé válunk s többek között valódi képpé formáljuk Tolvaly szófestményeit.

Workshop: Az alkotó jellegű programunkon kipróbálhatjuk, hogy mi történik, ha homok, festék és fotó kerül egyidejűleg a felületre, és mi, ha egyes részleteket kitakarunk rajta.
A workshopot külön igényelni kell!

Ajánlott műveltségi terület: művészetek
A következő iskolai órákhoz ajánljuk: rajz és vizuális kultúra, művészettörténet
A foglalkozást egyaránt ajánljuk általános és középiskolai csoportok számára.
Programjegy: 600 Ft/fő

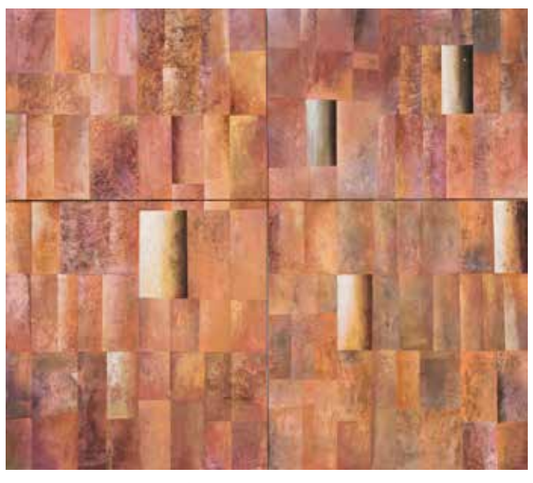

TOLVALY Ernő: *Késői kubizmus I.* | *Late Cubism No. 1,* 1989, olaj, vászon | oil, canvas, 120×170 cm
Magántulajdon | Private collection © FOTÓ | Photo: ROSTA József

CSALÁDI PROGRAMOK

CSALÁDI DÉLELŐTT – KREATÍV FOGLALKOZÁSOK SZOMBAT DÉLELŐTTÖNKÉNT

Lomb és ablak

Időpontok: 2014. október 4., 2014. október 11., 2014. október 25., 2014. november 1.

A természet és az ember alkotta ablakkeret találkozása egy képet metsz ki a végtelennek tűnő tájból. Ez a keretbe foglalt kép lesz az apropója foglalkozásunknak, amelyen a tájképek hagyományával ismerkedünk, majd elkészítjük a sajátunkat.
Amíg a gyerekek alkotnak, szüleik tárlatvezetésen fedezhetik föl a Tolvaly Ernő kiállítást.

INTEGRÁLT CSALÁDI DÉLELŐTT

2014. október 4., november 1. → 10:30–12:30

Kiállítás látogatás és alkotófoglalkozás megértési nehézséggel élő óvodás, alsó tagozatos gyermekek és szüleik, kísérőik részére.

EGY, KÉT, HÁ ÉS… TÁJAK, TEREK, TÖRTÉNETEK

2014. október 18. → 10:30–15:00

A Ludwig Múzeum Családi Délelőttjének rendkívüli kiadása.
A múzeum három szintjén, kilenc helyszínen, különböző foglalkozásokkal várjuk a családokat.

NAGY RAJZOLÁS

2014. október 18. → 10:30–15:00

Mostanra már hagyománnyá vált, hogy az Őszi Fesztivál keretében a Ludwig Múzeumban is megrendezzük a Big Draw napot, ahol a múzeum aktuális kiállításához igazodó témában rajzolunk együtt kicsikkel, nagyokkal. Ebben az évben Tolvaly Ernő kiállításán megfigyelhetjük, hogy a művész saját műveiben hogyan értelmezi újra az impresszionizmust az egyik festészeti ciklusában, majd mi is elkészítünk egy nagyméretű művet.

SZAKMAI PROGRAM

Ped.kedd

A program első részében kerül bemutatásra a *[csend] – Egy Holokauszt-kiállítás,* illetve a kiállításhoz készített foglalkozás.
A második részben pedig megismerkedhetnek Tolvaly Ernő műveivel egy speciális interpretáción keresztül, ahol a művész volt tanítványai tárják fel Tolvaly személyiségét és művészetpedagógiai tevékenységét.

2014. szeptember 16. → 14:00–17:00 óra között

A program a pedagógusoknak és egyetemi hallgatóknak ingyenes.

KÖZÖSSÉGI PROGRAMOK

TEA – JÓ TÁRSASÁGBAN, NYUGDÍJAS CSOPORTOKNAK

Különleges múzeumi séta az idősebb korosztály számára, finom teával és izgalmas beszélgetésekkel.

XXI. századi impresszionizmus és absztrakció a festészetben

Tolvaly Ernő kiállításán megfigyelhetjük, hogy a művész saját műveiben hogyan értelmezi újra az impresszionizmust, és az absztrakció milyen formákat ölt festészetében, illetve hogyan vegyíti a művészeti műfajokat életművében. A kiállítás megtekintése után egy kellemes tea mellett beszélgetünk a kiállítás által bennünk kialakuló érzelmekről, a művészről.

Szerdánként 10.00 és 12.00 óra között.

(Igény szerint más időpont is választható.)
Szervezett nyugdíjas csoportok előzetes bejelentkezését várjuk!
Programjegy: 300 Ft/fő.

TÁRLATVEZETÉSEK

RENDSZERES TÁRLATVEZETÉSEK

Szombatonként 16.00 órakor

Minimális létszám: 10 fő. Kérjük, előre jelezze részvételi szándékát, legkésőbb a vezetést megelőző napon 15.00 óráig a honlapunkon, a tárlatvezetés menüpont alatt!

CSOPORTOS ÉS EGYÉNI TÁRLATVEZETÉSEK

Előzetes bejelentkezés alapján.
tarlatvezetes@ludwigmuseum.hu | +36 1 555 3433
A múzeumpedagógiai programok és tárlatvezetések árairól kérjük, tájékozódjon honlapunkon.

CSOPORTOS ÉS EGYÉNI TÁRLATVEZETÉSEK

Információ és jelentkezés:
tarlatvezetes@ludwigmuseum.hu | +36 1 555 3433
Előzetes bejelentkezés szükséges.

A magyar nyelvű tárlatvezetés díja:
10 fő alatti csoportok számára → a belépőjegyen felül 6500 Ft / csoport
10 fő feletti csoportok számára → a belépőjegyen felül 600 Ft / fő

TOLVALY Ernő: *Japán ecet* | *Japanese Sumac,* 2006, olaj, vászon | oil, canvas, 160×175 cm
Magántulajdon | Private collection © FOTÓ | Photo: ROSTA József